

Arturo Valdivia i Ignasi Buch, guanyadors del VIII Premi Joan Oró

L'ACCC va lliurar el seu premi a la divulgació de la recerca científica

Trobades a l'atzar, d'Arturo Valdivia, i *Proteïnes protagonistes*, d'Ignasi Buch, van ser els dos treballs guanyadors de la VIII edició del Premi Joan Oró a la divulgació de la recerca científica, a la categoria d'article i multimèdia respectivament. L'ACCC va lliurar, a més, tres accèssits. Dos a la categoria d'article, a Begoña Vendrell pel treball *Bosc animals* i a Alejandro Martorell per *Record de Lynn Margulis*, i un tercer a la categoria multimèdia a Edgard Camarós pel vídeo *Homínids i carnívors a la Prehistòria: primeres recerques*. El jurat va concedir una Menció d'Honor a la categoria multimèdia a Adrià Arbués pel treball *Digitalització d'una pissarra d'entrenador de bàsquet. Les noves tecnologies aplicades a l'esport*. El certamen està organitzat per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) amb el suport del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

El jurat del premi va valorar molt positivament el treball de Valdivia, doctorand de la Universitat de Barcelona, que realitza «una divulgació d'un tema complex que no és senzill d'explicar i l'ús d'un llenguatge amb bons recursos estilístics que fan comprensible i agradable la lectura». El premi a Buch, de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM-Hospital del Mar) adscrit a la Universitat Pompeu Fabra, va ser pel «caràcter divulgatiu del seu vídeo, per explicar conceptes complexos de forma atractiva i senzilla i per fer servir un llenguatge visual diferent i l'ús de metàfores visuals per explicar una recerca complexa».

L'acte de lliurament, que va tenir lloc el passat divendres 17 de febrer al Col·legi de Periodistes de Catalunya, va ser presidit per Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC. A l'esdeveniment va participar l'escriptora i física Sònia Fernández-Vidal, autora de *La porta dels tres panys* i *Quantic*

love. També va participar-hi Mercè Piqueras, ex-presidenta de l'associació, qui va destacar el paper divulgatiu de Joan Oró, qui dona nom al premi.

Cristina Ribas, al mig, llegeix el veredict del jurat amb Mercè Piqueras, a la seva dreta, i Sònia Fernández, a la seva esquerra (foto: ACCC)

Podeu veure els treballs guanyadors i una crònica en vídeo de l'acte al següent enllaç:

http://www.accc.cat/index/lliurament_viii_oro

L'ACCC inaugura «Aquí els nostres invents!»

Una exposició que mostra alguns dels invents i patents que s'han dut a terme a l'àmbit científic al país

Hi ha invents catalans? Quins descobriments aporta la recerca del científics i científiques del país? Per respondre aquests dubtes i per a demostrar la potencialitat dels recercaires catalans i catalanes, l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) ha desenvolupat una nova exposició. La mostra titulada Aquí els nostres invents! aproparà la recerca duta a terme a Catalunya a aquells que visitin l'espai expositiu de la Biblioteca Sagrada Família de Barcelona (Carrer Provença 480) des del 20 març. Aquell dia tindrà lloc la inauguració de la mostra a les 19.00 a càrrec de Raül Toran, vicepresident de l'ACCC, i de Daniel Aguilar, professor de Bioinformàtica de la Universitat de Vic.

El contingut de la mostra

Raül Toran i Daniel Aguilar són els comissaris

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

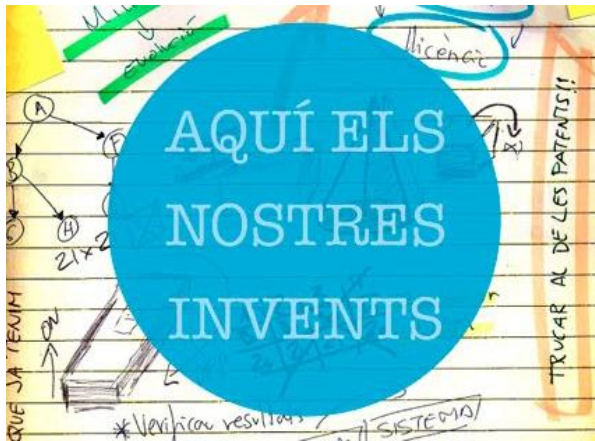
European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

d'una mostra que compta amb la participació de diferents centres de recerca i d'universitats d'arreu de Catalunya que explicaran patents i invents recents que s'han desenvolupat al país.

Logo de la mostra (imatge: Miquel Baidal)

Completen la mostra un espai dedicat a invents destacats del segle XX i una selecció de dibuixos d'invents ficticis elaborats per nens que han participat en el concurs *Dibuixa el teu invent*, organitzat arran de l'exposició.

Aquí els nostres invents també comptarà amb vídeos amb entrevistes als protagonistes que han fet realitat els invents i patents que donen forma a la mostra.

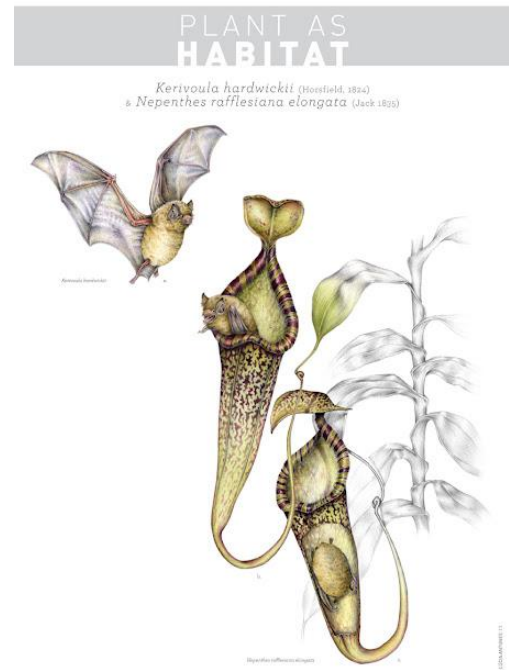
Tots els interessats i interessades estan convidats a la inauguració de la mostra, que es podrà visitar fins al 14 d'abril del 2012.

Més informació properament:

- Al web de l'ACCC
www.accc.cat
- Al bloc de la mostra
<http://aquíelsnostresinvents.blogspot.com/>

«Plant as Habitat» de Lucia Antunes, guanya el premi del públic d'«Il·lustraciència»

La resta de premis es donaran a conèixer a l'abril

Aquest dibuix ha guanyat el premi del públic de la primera edició del concurs internacional d'il·lustració científica organitzat per l'ACCC. «Plant as hábitat» de Lucia Antunes va rebre 759 vots i va emportar-se així un dels tres premis. El certamen comptarà amb dos guanyadors més que el jurat de l'ACCC donarà a conèixer durant l'abril. *Il·lustraciència* ha comptat amb una seixantena de participacions tant de Catalunya com d'altres països d'Europa i Amèrica.

Posteriorment, l'ACCC exposarà una selecció de les obres presentades.

Hi ha més informació al bloc del concurs:
<http://il·lustraciencia.blogspot.com/>

«16 científiques catalanes», a la Casa Orlandai

A partir del 6 de març

Les exposicions de l'ACCC continuen voltant, de forma que *16 científiques catalanes* torna a Barcelona. A partir del proper 6 de març la mostra, que vol reflectir el pes de les dones al món de la recerca científica catalana, estarà oberta al públic al barceloní barri de Sarrià.

La Casa Orlandai (Carrer de Jaume Piquet, 23) mostrarà fins al 30 de març el perfil de 16 investigadores catalanes o que treballen a Catalunya. Per combatre el tòpic que la ciència — especialment les branques considerades més dures— és cosa d'homes, l'exposició, premi internacional de ciència i dona al Festival *Ciència en acció* 2011, mostra dones que treballen en àmbits molt diversos de la recerca.

La física Lourdes Vega, present a l'exposició, mostrant el seu panell (foto: URV)

Més informació al bloc de *16 científiques catalanes*:

<http://16cientifiquescatalanes.blogspot.com/>

Continua en marxa una nova edició d'«X(p)rimenta»

Un concurs adreçat a alumnes i professors que vulguin fer experiments interessants i que els gravin en vídeo

Busquem alumnes i professors que vulguin fer experiments interessants i que els gravin en vídeo. Aquest és l'objectiu del concurs *X(p)rimenta* que fa un mes va engagar la segona edició. El certamen, promogut per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i la Fundació Institució Catalana de Suport a la Recerca, premiarà les millors obres audiovisuals i les incorporarà al portal *Recerca en acció*.

«Plou», de l'Escola La Noguera (Balaguer), va guanyar el premi *X(p)rimenta* de primària la passada edició

Més informació al butlletí anterior, al web de l'ACCC i a www.recercaenaccio.cat

recerca en acció
descobreix la recerca,
experimenta i participa

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

L'ACCC va coorganitzar la taula rodona «Els blocs com a eina de divulgació de la ciència»

Amb la institució CERCA

Xavier Lasauca, Miquel Duran, Enric I. Canela i Cinta S. Bellmunt, van ser els blocaires protagonistes del debat «Els blocs com a eina de divulgació de la ciència» que va tenir lloc el passat 28 de febrer al Col·legi de Periodistes de Catalunya. L'acte, coorganitzat per la institució Centres de Recerca de Catalunya (CERCA), va ser presidit per Lluís Rovira, director de CERCA.

Conscients de la rellevància que estan agafant les xarxes socials per a la divulgació científica i, molt especialment els blocs, CERCA va promoure, amb el suport de l'ACCC, aquesta taula rodona per debatre aquest tema. Xavier Lasauca, Miquel Duran, Enric I. Canela i Cinta S. Bellmunt van explicar la seva experiència com a divulgadors científics i quina és la seva opinió sobre les possibilitats que ofereix el mitjà.

D'esquerra a dreta: Xavier Lasauca, Miquel Duran, Lluís Rovira, Enric I. Canela i Cinta S. Bellmunt (foto: ACCC)

Per a mostra de l'impacte de l'esdeveniment, les més de cent pàgines juntament amb l'etiqueta #cercablocs que es poden consultar al següent enllaç: <http://bit.ly/y8fFBf>

No us perdeu la reflexió d'Enric I. Canela al voltant d'aquest acte al seu bloc: <http://bit.ly/xtEZlr>

Els blocs de la resta de protagonistes:

Xavier Lasauca

<http://lasequantic.wordpress.com/>

Miquel Duran

<http://www.miquelduran.net/#cab/wordpress>

Cinta S. Bellmunt

<http://cintabellmunt.blogspot.com/>

L'EUSJA organitza la seva assemblea general anual

El 10 de març a Leiden (Països Baixos)

L'European Union of Science Journalists' Associations (EUSJA) renovarà els càrrecs del seu Comitè Executiu en una assemblea general anual que tindrà lloc el proper 10 de març a la localitat holandesa de Leiden.

L'ACCC, com a membre de l'entitat europea, participarà a l'acte representat per l'ex-presidenta Mercè Piqueras.

(imatge: EUSJA)

L'associació catalana votarà juntament amb l'Asociación Española de Comunicación Científica (AECC) ja que l'EUSJA només permet un vot per estat.

Més informació al web de l'EUSJA:

<http://www.eusja.org/>

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

L'ACCC col·labora en un homenatge a Lynn Margulis

El 5 de març a l'IEC

(Font: www.iec.cat) L'Institut d'Estudis Catalans (IEC), amb la participació de l'ACCC, organitza, amb motiu del Dia Internacional de la Dona, un acte d'homenatge a la biòloga Lynn Margulis (1938-2011) mitjançant els testimonis de dones que la van conèixer personalment, que hi van treballar o hi van conviure.

A l'acte, que tindrà lloc a la sala Prat de la Riba de l'entitat situada al carrer del Carme 47, es presentaran fragments de la personalitat d'una dona que ha deixat empremta en la comprensió de l'evolució de la vida i de la terra, i es revelaran diversos aspectes de la seva vida personal. L'acte, que tindrà lloc de 18.00 a 21.00, es podrà seguir en directe per Internet.

La biòloga Lynn Margulis (1938-2011) (foto: www.iec.cat)

Mercè Piqueras, ex-presidenta de l'ACCC, ha escrit en diferents ocasions al voltant de la científica homenatjada al seu bloc *La lectora corrent*: <http://bit.ly/uORie8>

Més informació: <http://bit.ly/AxcWfm>

David Bueno, membre de l'ACCC, ha presentat el seu llibre «¿Para qué sirven los transgénicos?»

«La ciència té un impacte cabdal en tots els aspectes de la nostra vida, i impregna des dels objectes més quotidians fins a la manera de veure i entendre el món. Per això, l'accés a una cultura científica adequada als no especialistes ha de ser una prioritat». Aquest és un dels objectius de la col·lecció en la qual s'emmarca el nou llibre de David Bueno. El professor i investigador de genètica de la Universitat de Barcelona ha publicat *¿Para qué sirven los transgénicos?*, que ha presentat durant aquest febrer juntament amb Maria Soley i Gemma Marfany, autores de *Per què envellim?* Tots dos títols formen part de la Col·lecció Catalàsi, «una iniciativa editorial l'objectiu de la qual és exposar, de forma divulgativa i planera però molt rigorosa, temes de la ciència actual de la mà d'investigadors interessats a apropar el coneixement científic a la societat».

David Bueno i Torrens

¿Para qué sirven los transgénicos?

Todas las claves de una tecnología útil y controvertida

Portada del llibre

La col·lecció

A més dels mencionats llibres, dins la col·lecció Catalàsi es troben els següents títols: *Òrgans a la*

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

carta, de David Bueno i Torrens; *Quan érem caníbals*, de Carles Lalueza Fox; *El genoma fluid*, de Josep Maria Casacuberta; *Convivint amb transgènics*, de David Bueno i Torrens; *Cos antic*, entorn modern, de J. Casado, M. Llobera, F. López, I. Ramírez i M. Soley; *Sobreviurem al canvi climàtic?*, d'Alejandro Pérez-Pérez i *Nodrint les nostres defenses*, de Francisco J. Pérez Cano.

Resum de la llista de correu

Un dels temes més debatuts durant aquest mes a la llista de distribució de la Associació Catalana de Comunicació Científica va ser l'organització d'un congrés pseudocientífic a la ciutat de Barcelona. Aquest congrés, anomenat *II Congreso y Feria Alimentación Consciente* fomenta l'alimentació quàntica, les propietats nutricionals directes del mar i del Sol, és a dir, pautes nutricionals sense cap tipus de fonament científic. Tradicionalment, aquests actes s'han realitzat a locals de l'àmbit privat, com ara sales de convencions d'hotels, però darrerament s'han començat a celebrar espais públics probablement a causa de la diferència de preus entre ambdós tipus de locals. El debat sorgit a la llista de distribució va ser si les administracions públiques han de cedir locals públics per a l'organització de jornades pseudocientífiques —popularment anomenades *magufes*. Per una banda, es van rebre comentaris que defensaven la llibertat d'expressió malgrat la manca de qualitat científica d'aquests actes. Per altra banda i de forma majoritària, hi va haver comentaris totalment contraposats que abogaven per l'absoluta prohibició de l'organització d'aquests actes en centres públics. La principal justificació per no permetre l'organització d'aquests actes es basava en el fet que les idees que es transmeten en aquestes jornades «no recolzen en la ciència basada en l'evidència», entre d'altres punts fonamentals del mètode científic. El debat va acabar tractant sobre la venda de productes homeopàtics a les farmàcies malgrat que a la Facultat de Farmàcia, en els estudis de llicenciatura no s'imparteix res relacionat amb l'homeopatia, de forma reglada».

També es va tractar la cancel·lació de la subscripció a *EurekaAlert!* d'un soci de la ACCC. *EurekaAlert!* és un portal de notícies científiques de la American Association for the Advancement of Science. El seu objectiu és connectar les universitats, centres mèdics, revistes i agències governamentals dedicades a la investigació amb els mitjans de comunicació. L'ACCC va donar suport formal al seu soci posant-se en contacte amb el portal de notícies per tal de reconduir la situació. L'anul·lació en la subscripció per part de *EurekaAlert!* arrelava en el fet que el bloc del nostre soci no «salvaguardava les dues cares equilibrades d'una polèmica». Finalment, segons va anunciar Michele Cataranzo, «les gestions de l'ACCC respecte a la cancel·lació de la seva [del soci] subscripció a "EurekaAlert!" s'han acabat amb èxit. La AAAS, associació que promou "EurekaAlert!" ha explicat les seves motivacions, s'ha excusat pel malentès i ha decidit reobrir la seva subscripció».

La lingüística també va tenir el seu protagonisme durant el febrer. *Com es diu divulgació científica en anglès?*, va ser el fil conductor del debat. *Science communication, science vulgarization, science dissemination, science popularization i popular science*, entre d'altres, van ser els termes proposats. El debat va agafar un altre camí amb la reflexió sobre si el concepte «divulgació» té alguna connotació negativa.

Els neutrins del CERN han tornat a ser tema de polèmica. Sota el títol *Terror en la lectura dels neutrins*, els participants de la llista han reflexionat sobre el fet que temes com l'experiment dels neutrins s'acostumen a explicar malament en alguns mitjans de comunicació generalistes. Hi ha qui apuntava que «confonen sistemàticament neutrins i bosons de Higgs, barregen imatges que no hi tenen res a veure, com ara que la celebració dels primers feixos de l'LHC apareixen per ensenyar que els científics celebren allò dels neutrins». Concretament es va tractar d'una informació apareguda a Antena 3 que més d'un llistaire va definir com «vergonyosa».

Per a donar-se d'alta a la llista:
<http://www.accc.cat/index/pg/44>

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

Notícies ACCC

Número 60

febrer 2012

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Benvinguda als nous membres de l'ACCC

A la Junta de l'Associació Catalana de Comunicació Científica celebrada durant el mes de febrer es va aprovar que Nahia Barbería, Narcís Capdevila, Judit Castellà, Ester Duran, Andrea Guiu i Cristina Serradell, siguin socis i sòcies de l'ACCC.

Si encara no ets soci, informa't al nostre web i anima't! Trobaràs la informació que necessites al següent enllaç: <http://bit.ly/lw9KqH>.

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: www.accc.cat

Twitter: <https://twitter.com/ACCC>

Facebook: <http://on.fb.me/hTDrQc>

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/accc/>

LinkedIn (empresa i grup): <http://linkd.in/ceddtJ>

<http://linkd.in/aaisv4>

Vimeo: <http://vimeo.com/accc>

Dibuix que Fernando Krahn va fer expressament a l'ACCC el 1990

Entitats col·laboradores de l'ACCC

ACCC - Rambla de Catalunya 10, 1r - 08007 Barcelona - T. 934 121 111- www.accc.cat
secretaria-tecnica@accc.cat